

Ενδεικτικές απαντήσεις στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας Γενικής Παιδείας

A. Ο συγγραφέας εκφράζει τη στάση του απέναντι στην ελληνική παράδοση. Επισημαίνει ότι αυτή δέχτηκε επιδράσεις τόσο από την Ανατολή όσο και από τη Δύση και αποτέλεσε τη βάση για την αφομοίωση αντίστοιχων στοιχείων. Καθοριστική υπήρξε η επίδρασή της στη διαμόρφωση της πνευματικής πορείας του ίδιου. Τού έδωσε τη δύναμη να ξεπεράσει τις δυσκολίες της μοίρας και να κατανοήσει ότι αποτελεί το στήριγμα κάθε έθνους και αναπόσπαστο κομμάτι της υπόστασής του. Στη συνέχεια παραθέτει την άποψη εκείνων που πιστεύουν ότι καθετί από το παρελθόν είναι στοιχείο αναχρονιστικό και ξεπερασμένο, που έρχεται σε αντίθεση με την πρόοδο και την εξέλιξη. Τέτοιες αντιλήψεις, κατά την άποψη του Σεφέρη, υποβαθμίζουν την ίδια την αξία του ανθρώπου.

B1 Τίποτα δε γεννάται από το μηδέν, αξίωμα από το οποίο δεν εξαιρούνται ούτε τα έθνη. Οι βάσεις και τα θεμέλια ενός έθνους είναι η παράδοση, η κληρονομιά του και η δική μας παράδοση είναι πλούσια, από ένδοξες αλλά και τραγικές στιγμές. Η ιστορία μας βρίθει από τέτοια παραδείγματα, προδοσίες, διχασμοί, παραλείψεις και ιδιοτέλειες, οδήγησαν σε τεράστιες συμφορές και φριχτούς πολέμους. Αυτές οι στιγμές όμως συναποτελούν τη φυσιογνωμία μας ως λαού. Αξιολογώντας και αξιοποιώντας τις μπορούμε να έχουμε ελπίδα για το μέλλον του έθνους μας.

B2 α) Παράδειγμα πρώτο: Παράγραφος πρώτη «Σας παρακαλώ να με συγχωρείτε που μνημονεύω εδώ προσωπικές μου εμπειρίες».

Παράδειγμα δεύτερο: Παράγραφος πρώτη «Αυτός ο κόσμος όλος μαζί μου έδωσε το συναίσθημα πως δεν είναι αδέσποτη μονάδα ένα άχερο στο αλώνι .»

B2 β) Παράδειγμα πρώτο: Παράγραφος πρώτη «Σαν την καλαμιά στον κάμπο.»

Παράδειγμα δεύτερο: Παράγραφος πρώτη «ένα άχερο στ' αλώνι .»

Παράδειγμα τρίτο: Παράγραφος δεύτερη «Η παράδοση είναι λοιπόν ένα περσιτικό βάρος που πρέπει να εξοβελιστεί.»

B3. Οι εφευρέσεις, όπως αυτή του τηλεφώνου άλλαξαν ριζικά τη ζωή του ανθρώπου. Κάθε εμπειρία συμβάλλει στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας του ατόμου.

Ο άνθρωπος συνηθίζει να **αμφιταλαντεύεται** ως προς τη λήψη δύσκολων αποφάσεων.

Η εθνική μας φυσιογνωμία κινδυνεύει από τον **τεχνοκρατικό** πολιτισμό.

Οι κρίσεις **πανικού** σε δύσκολες καταστάσεις δυσχεραίνουν την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

B4 α) σταυροδρόμι: διάδρομος

β) αποκαλυπτικές: προκάλυμμα

γ) βιολογικά: παράλογο

δ) παράδοση: κατάδοση

ε) υπόδικη: καταδίκη

Γ.

Προσφώνηση

Κυρίες και κύριοι

Πρόλογος

Με αφορμή την εκδήλωση του Δήμου μας με θέμα την παράδοση συγκεντρωθήκαμε για να τονίσουμε τη σημασία της και να σκιαγραφήσουμε τους λόγους για τους οποίους οι νέοι σήμερα έχουν απομακρυνθεί από αυτήν. Η παράδοση

- αποτελεί πηγή έμπνευσης και δημιουργίας
- συμβάλλει στην αποφυγή σφαλμάτων
- διασφαλίζει την εθνική συνείδηση και συντελεί στη διατήρηση της εθνικής ταυτότητας
- μεταλαμπαδεύει αξίες του παρελθόντος και κληροδοτεί ηθικές αξίες
- ενισχύει τη δημοκρατία κι επηρεάζει τις Τέχνες.

Κύριο μέρος

Α΄ Ζητούμενο

Αίτια απομάκρυνσης των νέων απ' την παράδοση.

- Το χάσμα γενεών και ο γενικότερος αρνητισμός των νέων.
- Ο λανθασμένος τρόπος γνωστοποίησης της στους νέους μέσω της οικογένειας και της παιδείας.
- Η στροφή προς την ύλη, λόγω του υλικού ευδαιμονισμού και του τεχνοκρατικού πνεύματος της εποχής.
- Η γενικότερη κρίση αξιών και κοινωνικών θεσμών.
- Η ξενομανία, ο μιμητισμός ξένων προτύπων, που με τη συμβολή και του τουρισμού αλλοιώνουν και την εθνική μας φυσιογνωμία.
- Η διαφήμιση που με την προβολή ξενόφερτων στοιχείων οδηγεί στην αλλοτρίωση
- Η αστικοποίηση και το πνεύμα διεθνισμού που συντελεί στην αποστροφή από την παράδοση.

Β΄ Ζητούμενο

Τρόποι επανασύνδεσης των νέων με την παράδοση

Αξίζει να σημειωθεί ότι τόσο η στείρα προσκόλληση στο παρελθόν όσο και η παθητική αποδοχή ξενόφερτων δεδομένων και αρχών ζωής καθιστούν αβέβαιη τη διατήρηση της αυθεντικότητας και της μοναδικότητας ενός έθνους. Είναι ανάγκη επομένως οι νέοι αλλά και όλοι οι νεοέλληνες να τηρήσουν μια «μέση στάση».

Συγκεκριμένα:

1. Να γνωρίσουν, να σεβαστούν και να αγαπήσουν τα δημιουργικά να επιβιώσουν στοιχεία της ελληνικής παράδοσης και να τροποποιήσουν ή να αρνηθούν τα υπόλοιπα.
2. Να ενστερνιστούν ύστερα από υπεύθυνη κριτική σκέψη τα προτεινόμενα αλλοεθνή πρότυπα ζωής, τα οποία είναι δυνατόν να προσαρμοστούν στα ελληνικά δεδομένα.
3. Επιβάλλεται οι νέοι να εκπαιδευτούν στο να διαφυλάσσονται από τη διαστρέβλωση ή την εμπορευματοποίηση της παράδοσης. Ιδιαίτερα στη χώρα μας, μια κατεξοχήν τουριστική χώρα, που βάλλεται από ξένες επιρροές.
4. Σ' αυτή την προσπάθεια κρίνεται εξαιρετικά σημαντικός ο ρόλος του σχολείου αλλά και όλων των φορέων παιδείας (πολιτεία-τοπική αυτοδιοίκηση, Μ-ΜΕ).

Σε ό,τι αφορά το Σχολείο απαραίτητη κρίνεται η ύπαρξη μουσειακής-μνημειακής παιδείας.

Ενδεικτικές προτάσεις:

- Σύνδεση των μνημείων με τη διδασκαλία μαθημάτων όπως ιστορία, γεωγραφία, θρησκευτικά.
- Οργανωμένες επισκέψεις σε μνημεία και μουσεία.
- Πολιτιστικές ανταλλαγές με άλλες Ελληνικές και Ευρωπαϊκές πόλεις.

Επίλογος

Τελειώνοντας ας μην ξεχνάμε ότι η παράδοση κάθε λαού προτείνει δεδομένα και πρότυπα προς μίμηση και προς αποφυγή. Εκτός από αυτό η παράδοση ενισχύει την εθνική συνείδηση και ταυτότητα ενός λαού στο παγκόσμιο στερέωμα και έτσι αποτρέπει τον κίνδυνο πολιτιστικής και γενικότερα πνευματικής αφομοίωσης από άλλο λαό. Αξίζει βέβαια να σημειωθεί ότι η παράδοση δεν είναι πάντα αποτέλεσμα αυτόνομης εξελικτικής πορείας ενός έθνους, αλλά πολύ συχνά είναι απόρροια δημιουργικής επαφής και ανταλλαγής πολιτιστικών στοιχείων με άλλους λαούς.

Αποφώνηση

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΟΡΟΣΗΜΟ